

اجرایی کارت امتیاز متوزن

گروه متراجمان مبیناً مدیران
info@MisaqModiran.com

* نگرش یادگیری و نوآوری - در چه حوزه‌هایی، سازمان باید پیش‌رفت کند و به ارزش محصولات یا خدمات یا فعالیت‌هایش بیفزایند.

این سه شاخص همراه با شاخص مالی، چهار معیاری هستند که اساس یک کارت امتیاز متوزن را تشکیل می‌دهند که عملکرد مالی را دقیق‌تر از معیارهای صرفاً مالی توضیح می‌دهد و به مدیران کمک می‌کند تا به جای تمرکز بر اهداف کوتاه مالی، بر یک نگرش و هدف بلند مدت سازمانی تمرکز کنند.

چه چیزی این سه شاخص را تشکیل می‌نماید؟

کاپلان و نورتون مراحل مختلفی را برای اجرای کارت امتیاز متوزن تعیین کرده‌اند که استفاده از برنامه‌ریزی، مصاحبه‌ها، کارگاه‌ها و ارزیابی هارا میسر می‌سازد. نوع، اندازه و ساختار سازمان نشان‌دهنده جزئیات اجرای این فرآیند و تعداد مراحل آن است.

مراحل اصلی عبارتند از:

۱- کسب آمادگی نمایید

با توجه به این که کارت امتیاز متوزن ارتباطی جدای‌پذیر با استراتژی دارد، اولین شرط آن است که استراتژی سازمان به وضوح روشن شده باشد تا تضمین گردد که کارکنان ارشد با موضوعات کلیدی آشنا هستند. برنامه‌ریزی هر اقدامی نیازمند درک این موارد است:

۲- استراتژی:

* اهداف کلیدی که باید از طریق استراتژی محقق شوند؛

* سه یا چهار عامل موفقیت که برای دستیابی به اهداف اصلی الزامی هستند.

۳- در این خصوص که چه چیزی را باید سنجید، تصمیم‌گیری نمایید

از گذشته، مدیران مجموعه‌ای از شاخص‌های را برای سنجش عملکرد شرکت‌هایشان به کار گرفته‌اند. این معیارها عمده‌تاً مربوط به موضوعات مالی هستند همانند ضریب‌های مالی کسب و کار، بهره‌وری، هزینه‌های هرواردکسب و کار، توسعه و سودآوری. اگرچه اینها معیارهایی مفید هستند اما تنها نمایانگر عملکرد شرکت در گذشته هستند و اطلاعات اندکی را پیرامون عملکرد آتی به دنبال دارند.

در اوایل دهه ۱۹۸۰، محیط متغیر کسب و کار، مدیران را مجاب کرد تا نگرش وسیع‌تری در قبال عملکرد داشته باشند و طیف دیگری از عوامل مدنظر قرار گرفته باشد که در مدل ۷ اس^۱ مکنیزی^۲ و کتاب مرجع کسب و کار پیترز و والترمن^۳ تحت عنوان در جستجوی عالی بودن ارایه شده‌اند. این موارد نمایانگر یک ارزیابی گسترده‌تر از سلامت سازمان برای دستیابی به اهداف آنی و بلند مدت هستند. چک‌لیست حاضر تمرکز بر موضوع کارت امتیاز متوزن است که توسط رابرт کاپلان^۴ و دیوید نورتون^۵ در اوایل دهه ۱۹۹۰ با هدف ارایه یک نگرش متوزن در قبال عملکرد شرکت‌ها معرفی شده است.

تعریف چند:

کارت امتیاز متوزن به عنوان یک سیستم سنجش و مدیریت استراتژیک تعریف شده که عملکرد را سنجیده و اهداف استراتژیک را به شاخصه‌هایی جامع پیوند می‌زند. کلید موفقیت سیستم آن است که شامل شاخصه‌هایی متحده و منسجم باشد که اهداف و فرآیندهای کلیدی را در بطن محیط عملیاتی بنگاه می‌سنجند.

نه تنها کارت امتیاز متوزن معیارهای مالی بلکه سه طبقه‌بندی از معیارهای عملیاتی را دربرمی‌گیرد که عبارتند از:

- نگرش مشتری - مشتریان چه برداشتی از سازمان دارند؛

- نگرش داخلی - در چه حوزه‌هایی، سازمان باید از دیگران

پیشی بگیرد؛

هر سازمانی باید اهداف استراتژیک و فعالیت‌هایی که باید سنجیده شوند را روشن نماید. برخی سازمان‌ها معتقدند که چارچوب ترسیم شده توسط کاپلان و نورتون نیازهای خاص آنها را مرتفع نساخته و بنابراین کارت امتیاز متوازن را بر اساس شرایط خودشان اصلاح کرده‌اند. مثلاً سازمان‌های دولتی دارای اهداف متفاوتی هستند و بنابراین از کارت امتیاز متوازن آن طور که این اهداف را محقق سازد، استفاده می‌نمایند.

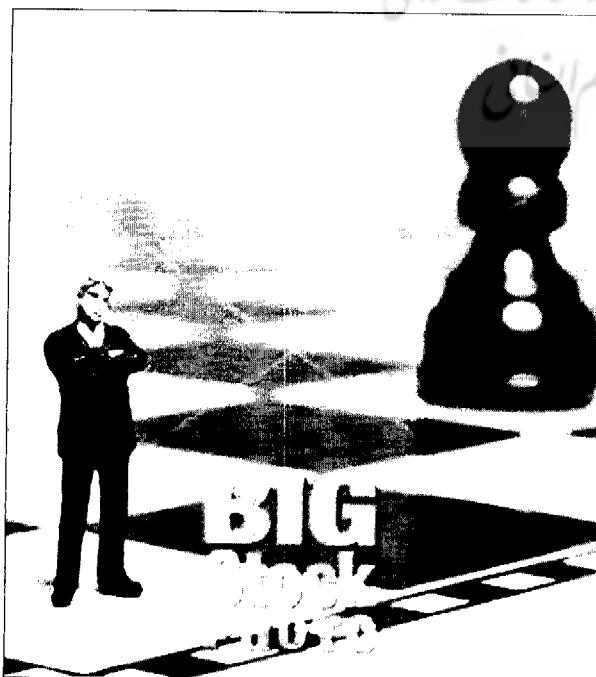
۳. اجرای طرح را نهایی سازید

برای تعیین جزئیات و توافق بر سر استراتژی، اهداف و فعالیت‌هایی که باید سنجیده شوند، به مباحثت، ارزیابی‌ها و کارگاه‌های بیشتری نیاز است. در عین حال باید دقت داشت که معیارهای انتخاب شده می‌بایست متمرکز بر عوامل موفقیت باشند.

۴. سیستم را اجرا کنید

یک طرح اجرایی را تهیه و آن را به دیگران اعلام کنید. ابتکار کارت امتیاز متوازن نباید آنقدر سریع باشد که باعث حیرت و تعجب دیگران شود. کارکنان باید از ابتدای پروژه با کارت امتیاز متوازن آشنا شوند و همواره اطلاعات آنها به روز باقی بماند. کارکنان باید احساس کنند که نقش مهمی در تحقق اهداف سازمان دارند. از سوی دیگر، آنها باید احساس کنند که این معیارها تهدیدی علیه آنها هستند.

سیستم ثبت و نظارت بر معیارها باید قبل از تاریخ شروع، به کار گرفته شده تست گردد. این در حالی است که باید تا حد امکان، تمامی کاربران این سیستم آموزش بیینند. سیستم باید به صورت خودکار تمامی اطلاعات مورد نیاز را ثبت و به صورت مقطعی آنها را بررسی کند.

مدیران باید اهداف مهم استراتژیک سازمان خود را مشخص نمایند. به عنوان یک راهنمایی، نباید مجموعاً بیش از ۱۵ تا ۲۰ معیار کلیدی با این اهداف مرتبط باشند - معیارهای کمتر نمی‌توانند به نگرشی متوازن دست یابند؛ تعداد بیش از این هم آنقدر گستردگی خواهد بود که نمی‌توان از آنها برای پرداختن به موضوعات مهم و کلیدی پرداخت.

بر مبنای چهار نگرش طرح شده توسط کاپلان و نورتون، فهرستی از اهداف و معیارهای می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

■ نگرش مالی (سهامداران)

- اهداف - افزایش سودآوری، توسعه، افزایش سود حاصل از اموال و دارایی‌ها.

• معیارها - جریانات نقدی، کاهش هزینه‌ها، ارزش اقتصادی افزوده شده، حاشیه‌های سود، سودآوری، سود حاصل از سرمایه‌گذاری و فروش کالا، رشد درآمد، سرمایه‌درگردش، فروش.

■ نگرش مشتری

- اهداف - دستیابی به مشتریان جدید، حفظ مشتریان، رضایت مشتریان.

• معیارها - سهم بازار، خدمات مشتریان، رضایت مشتریان، تعداد مشتریان جدید / حفظ شده / از دست داده، سودآوری مشتریان، تعداد شکایات مشتریان، زمان تحویل، کیفیت عملکرد، زمان پاسخ‌دهی.

■ نگرش داخلی

- اهداف - رشد صلاحیت‌ها و توانایی‌های محوری، رشد فن‌آوری‌های مهم، انگیزه بهتر در کارکنان.

• معیارها - افزایش کارآیی، توسعه سریع تر، کاهش هزینه‌های هر واحد، کاهش ضایعات، میزان ضایعات بازیافت شده، افزایش تأمین منابع، انگیزه کارکنان، رضایت شغلی، استانداردهای حسابرسی داخلی، میزان پیشنهادهای کارکنان، سرانه فروش هر کارمند.

■ نگرش نوآوری و یادگیری

- اهداف - توسعه محصولات جدید، رشد مستمر، آموزش کارکنان.

معیارها - تعداد محصولات جدید و درصد فروش آنها، تعداد کارکنانی که آموزش می‌بینند، ساعت آموزش هر کارمند، میزان مهارت‌های استراتژیک یادگرفته شده، تلفیق اهداف فردی و شخصی با کارت امتیاز متوازن.

۵. نتایج را منتشر نمایید

به طور منظم - روزانه، هفتگی، ماهانه، فصلی یا هر زمان مناسب دیگری - تمامی اطلاعات را منتشر کنید. این اطلاعات می‌توانند شامل مجموعه‌ای از اداده‌های گوناگون باشند. اطلاعات کامل شده را در اختیار مدیریت ارشد، مدیران و احدها یا تمامی کارکنان قرار دهید. اطلاعات خود را از طریق جلسات، خبرنامه‌ها، شبکه‌های اخباری سازمان و دیگر ابزار موجود منتشر نمایید.

■ برای اجرایی کارت امتیاز متوازن

باشد:

• اهداف خود را به وضوح روشن نمایید.

• معیارهایی را انتخاب کنید که مرکز بر عوامل کلیدی موفقیت و تحقق هر هدف هستند.

• خودتان را به چند معیار قابل کنترل و مدیریت محدود کنید.

• هدف کارت امتیاز را برای کارکنان خود روشن نمایید.

نباید:

• بیش از حد دست به سنجش سازمان خود نزدید.

• اجازه ندهید فرآیند ارزیابی و سنجش در توانایی‌ها و انجام وظایف کارکنان اخلاص اخلاق ایجاد نماید.

• سیستمی را به کار نگیرید که متعلق به خارج از سازمان شما است و ممکن است برای سازمان شما مناسب نباشد.

۶. از نتایج استفاده کنید

سنجیدن به خود یک هدف نیست بلکه یک ابزار راهنمای در قبال عملکرد سازمان است که می‌تواند به حوزه‌هایی اشاره کند که نیازمند تقویت هستند. عمل کردن بر اساس اطلاعاتی که گردآوری کرده‌اید، به اندازه خود اطلاعات مهم است. مدیریت بیگری فعالیت‌ها، بخشی الزامی و ضروری از فرآیند کارت امتیاز متوازن است.

۷. سیستم را ارزیابی و تجدید نظر کنید

پس از تکمیل نخستین چرخه، کیفیت اطلاعات گردآوری شده و موفقیت اقدامات آتی را بسنجید و در صورت لزوم، این فرآیند را اصلاح کنید.

6-Thomas Peters and

Robert Waterman

7-Alan Butler, Steve

Letza and Bill Neale

8-Anita Von De Vile

9-E. F. Schumacher

10-Bill Creech

تو. اف. شوما خر

سنجی افراد، تاک راه هستند.

بیل کریچ

به نظر سو رسد در برخی مواضع، سنجی توین در میان افراد قدرت تلقی افراد، تاک راه هستند.

رهبر فقط گسیل نسبت که امتیازها را فکار دارد، او سنجی ایجاد امتیازی خدید و بهتر است.

۱۰